

304.903

MTA

ÉSZAKI ROKONAINK

SZERKESZTI VITÉZ NAGY IVÁN

4
1941

1941

BUDAPEST

4-KÖTET.

Északi rokonaink

A Magyar-Finn és a Magyar-Észt Társaság Közleményei

Szerkeszti

Dr. vitéz NAGY IVÁN

Dr. Lakó György és Dr. Györke József

közreműködésével.

Előfizetési díj évenként 3 P. A Magyar-Finn Társaság tagjai az évi 4 P tagdíj fejében ingyen kapják. A Magyar-Észt Társaság tagjai az évi 2 P tagdíjon kívül évi 2 P előfizetési díjat fizetnek.

Megjelenik évenként többször.

Felelős kiadó:

Dr. GASKÓ DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Veres Pálne-utca 7. Telefon: 384-592.

TARTALOM:

	Oldal
Zsirai Miklós: Teleki Pál emlékezete.	201
Karafiáth Jenő: Emlékezés.	203
Leino Eino: Szerelmi bú. Ford. Somkúti.	204
Linnankoski János: Szentivánéji álom. Ford. Fekete József. ...	205
Ispánovits Sándor: A finn népfőiskolák.	208
A finn társadalom részvéte Teleki Pál halála alkalmából.	211
Vándoryné Kövér Ilona: A Kanteletar lelke.	212
Vikár Béla: Újabb Kanteletar fordítások.	217
Helminen Helmi helsinki levele Holló Valériához.	219

(Folytatás a 3. oldalon.)

ÉSZAKI ROKONAINK

IV. KÖTET

BUDAPEST

1941 MÁJUS

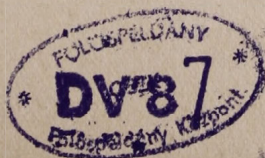
TELEKI PÁL EMLÉKEZETE

A nemzet eltemette nagy halottját... Eltemette tudományosságunknak egyik világszerte nagyrabecsült büszkeségét, a tisztalelkű, egészségestestű magyar ifjúság nevelésének apostolát, a trianoni bűnök jóvátételéért küzdő sereg egyik hivatott vezérét, az államépítő és nemzetnevelő államférfiút, a magyar sorsnak a világrendés döbbenetében is keménykezű irányítóját. Eltemettük, elsirattuk, mert jól tudjuk, hogy életével, halálával elemi jogainkat, nemzeti becsületünket, jövődönket igyekezett biztosítani.

Ám nekünk, a néprokonsági eszme szerény szolgálainak még különleges egyéni okunk is van a gyászra.

Teleki sohasem foglalkozott összehasonlító finnugor nyelvészettel, a finnugorság népi hagyományainak és történeti viszontagságainak szakszerű kutatására sem volt módja, mégis megbecsülhetetlen szolgálatokat tett ügyünknek.

A tények és összefüggések tiszta logikája terelte rá figyelmét rokon kapcsolatainkra. „Mi a magyar egyéniség titka? — Honnét hoztuk azokat a népi erőket, faji erényeket, amelyek a környező idegen néptenger évezredes hullámverésében is biztosították fennmaradásunkat, szerves fejlődésünket?” — Aki feleletet keres ezekre a sokat hánytorgatott kényes kérdésekre, annak előbb-utóbb az eredetre, a testvérepekre kell szegeznie fürkésző tekintetét. Teleki mohó türelmetlenséggel kutatta és meg is találta a helyes feleletet. Felüdült, megilletődött, szinte izzóvá hevült, amikor rokonaink sorsáról, élet-halál tusájának esélyeiről olvasott, elmélkedett, beszélt. Mennyi meglepően közös vonás villant meg, milyen mély tanulságok nyiladoztak ki szomszjas magyar szeme előtt! Hangsúlyozta is, hogy végzetes tévedés áldozatai azok,

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

akik a finnugor tanulmányokat egypár furcsaság-firtató filológus hiú kedvtelésének nézik, a helyett, hogy a nemzeti tudományok nélkülözhetetlen alapvetését látnák bennük. „Évezredek után újra egymásra találtunk, testvér és testvér egymásra ismertek. És ma a nyelvészet bizonyosságai mellett egész világjukat közelállónak érezzük magunkhoz és szívesen ismerjük meg kultúrájukat, történelmüket, földrajzukat, néprajzukat, gazdasági és egyéb problémájukat. Ránk nézve csak gazdagodást jelenthet a lelki kapcsolatokkal megerősített magyar-finn-észti szellemi szolidaritás.”

Teleki nemcsak hirdette, hanem egyéb irányú elfoglaltságai szünetében tetteivel is szolgálta a finnugor tanulmányok népszerűsítésének és nemzetnevelő szempontból való értékesítésének eszméjét. 1924 nyarán jeles szakemberekből álló természettudományi expedíciót vezetett északi rokainkhoz. Útjának, amelyről elragadtatással szokott nyilatkozni, kettős haszna is volt: egyfelől mégjobban megszilárdult a finnugor népek kölcsönös megismerésének szükségéről vallott meggyőződése, másfelől a finnek és az észtek fiatalos életerejének csodálatos diadala is jócskán megerősítette a magyar feltámadásba vetett hitét. A testvéri közeledés útját egyengette a „Finnek, észtek” címen 1928-ban kiadott népszerűsítő gyűjteményes munka, majd az ugyanez évben Budapesten tartott finnugor közművelődési kongresszus. Teleki volt az éltető lelke ennek a máiglan legnagyobb szabású rokoni találkozóknak, amelyről mindenki hasznos ismeretekkel, melegítő élményekkel, önbizalommal gazdagodva tért haza.

A testi megsemmisülés nem jelenti Teleki serkentő hatásának végeszakadtát: drága örökségül reánk szállt példaadásának nemes parancsa, itt maradt köztünk az az igazsága is, hogy a mult megbecsülése, a rokonnépek tanulmányozása nem holmi meddő érzelmi fényűzés, hanem a nemzeti művelődés legmélyebből buzogó éltető forrása.

Legyen e kégyeletes szívből fakadt pár szó hálás szeretetünk virágszála arra a sírra, amelyet beborít az egész magyarság hódolatának örökzöld koszorúerdeje.

Zsirai Miklós

EMLÉKEZÉS.

Irta: dr. Karafiáth Jenő

Budapest székesfőváros főpolgármestere, m. kir. titkos tanácsos és elmondta a finn nemzeti ünnepen rendezett Sibelius-estén 1940 dec. 6-án.

Amikor a jégkorszak végén a mérföldes vastagságú jégpáncél megindult és irdatlan tömegével végigszántotta a földgolyónak talán épp azt a részét, ahol ma Suomi terül el, a féktelenségükben tobzódó elemek rombolása a legborzalmasabb tökéletességig fokozódott. A gránitsziklaalapzatot tükrösimára csiszolva, kőtalapzat nehezen megbontható részeit mederszerűen kivájva, titáni erővel sodródott tovább ez a mindent megdermesztő végláthatatlan jégpáncél, hogy egyszer mégis a végtelenségbe olvadjon a földgolyóra forrón tűző nap hevében.

A finn lélek is épp úgy, mint a világ végéig elpusztíthatatlannak vélt jégtakaró alatt szüntelenül csak, az örökké melegítő napfényre vágyakozó gránitszikla, az idők legvészesebben dúló forgatagában rendíthetetlen és törhetetlen keménységgel állt ellen a sors szakadallanul visszatérő csapásainak, mert örökké élt benne a hit, a világot melegítő napfény, a felszabadulás, a szabadság utáni vágyakozás. Ez a gránitszikla mutatta meg őseréjét abban az áttörhetetlen összetartásban, amikor egyetlen jajkiáltás, egyetlen elégedetlenkedő zokszó sem hangzott el az ország sorsát intéző hazafiak ellen, akik a sorsdöntően komoly kérdésekben — minden népszerűséget félrevetve — cselekedtek és abban a csodaszerűen felbonthatatlan sorsközösségi érzésben, amikor csak egynéhány, járni sem tudó aggastyán maradt vissza az idegen lobogó alá került és soha meg nem tagadott szülőföldön.

És ugyancsak ez a hatalmas, világot bilincselő őserő, a finn lélek csodálatos nagyszerűsége, jelentkezik abban a különleges zenei kultúrában is, amellyel Sibelius mester ajándékozta meg az örök értékeket csak tisztelni és megbecsülni tudó művelt világot. Jellegzetes motívumai mintha mindig a Kalevala hőseihez térnének vissza és mintha minden más muzsikától elütő, örökéletű mesterműveiben szinte tudatalatti megsejtéssel csendülne fel az őstermészet gyönyörű szimfóniája, melyhez hasonló hívő erőt csak Gallen-Kallela nagyszerű Kalevala-képei és Leino Eino Helkadalai tükröznek vissza.

Valamikor a véget nem érően hosszadalmas háborúk borzalmas veszteségei után, 1694—96 között szörnyű éhínség sújtotta Suomit. Népeességének csaknem egyharmada pusztult el az emberi fájdalom súlyától roskadó keserves esztendőк leforgása alatt. De a finn nemzet ezt a legnagyobb sorscsapást is épp oly könnyedén heverte ki, mint a többi szörnyűséges megpróbáltatást, mert a napsugár után örökkéig vágyakozó gránitszikla mindig erősebbnek bizonyult a jégpáncélnál.

Az igazságot a tűzben sem lehet megégetni, mondja egy finn közmondás! És a finn szabadság ünnepe — az idén újabb tanulságos jelképpel gazdagodva, — úgy érezzük, a minden népet fel-emelő kultúra áldást osztó jegyében sugároz friss éltető erőt és bölcs útmutatást a rokon nemzetekre.

Mi magyar testvérek, a finn szabadság dicső ünnepén, Sibelius mester érzésvilágában felfrissülve és újjászületve, szívünk legmélyéből felbuzgó szeretetünkben Väinämöinen imájával kívánjuk e hős rokonnemzetnek:

„Rontó nap ne süssön rája,
Rontó holdvilág ne bántsa,
Rontó szél ne ráncigálja,
Rontó eső meg ne vágja,
Fagy ne forduljon feléje,
Zord zimankó meg ne tépje...
Vaskerítést vonj eléje,
Kővárat kötözz köréje!...”

SZERELMI BÚ

írta: Leino Eino.

A part hulláma nyári reggel
Vigan csobogva, játszva lebben.
Hangos a daltul a fa lombja,
Nem érzi, mi az élet gondja.
Csak egy bokorbul szól panaszdal:
A csalogány zeng bús panasszal.

A hajnal víg hulláma voltam,
Gyermekeként gondtalan daloltam,
Táncoltam, játsztam és nevettem,
Örömtől csattogott a lelkem.
És most — örööm messze szállván,
Dalomnak oly borús a hangja,
Mint fülmiléé bokrok árnyán.

Finnből fordította: Somkuti.

SZENTIVÁNÉJI ÁLOM.

Irta: Linnankoski János.*

Álmodtam... Fölséges és szomorú álmot álmodtam.

Hatalmas népet láttam álmomban: száma temérdek volt, mint a tenger fővénye és sok-sok törzsre tagolódott.

Voltak köztük erős, szilaj törzsek, medvékkel verekedtek, paripákon száguldoztak; más törzsek meg a természet szelidebb fiai voltak. Az egyiknek dala olyan volt, mint az ördögök csatakiáltása, a másíknak hangszere pattogva zengett, a harmadiknak kanteléje csöndesen döngött.

Ez a hatalmas nép a finn-ugorok nagy népcsaládja volt Ázsia terein.

*

Azután szélvihart láttam kerekedni, nomád népáradat örvénylett e népek felé: el innen!

Én hősi küzdelmet várok; várom a medveölőknek és a paripán repülőknék nyílt szembeszállását, nyirettvűn és kantelén harci dalok zengését, az egész népnek bátor hadbakelését.

De harci dal nem zeng, a szétszéledt törzsek nem gyülekeznek, s a nagy népcsaládban nem akad férfi, aki hegytetőre állva oda kiáltaná népének: egyesüljetek, alkossatok egy nemzetet, együttesen verjétek ki a támadót, vagy együtt vesszettek el!

„El innen!“ — a nomád áradat a csavargók útjára söpri a finn-ugorok népcsaládját.

Egyes törzsek a vadonokba vetődnek, a vadonokban is maradnak.

Más törzseket a nomád áradat magával ragad. *El innen!* — most már felváltva kiáltják a világnak. S futótűzként rontanak Európára. Füst és láng jelzi útjukat, hamú s rom marad nyomukban s végül maguk is elhamvadnak. A szilaj népek története rövid.

A harmadik, a negyedik, az ötödik, mind azt mondják: *el innen* — csöndben, új lakóhely felé... nagy a világ tágassága.

*

Láttam megint egy népet, amely erős és gazdag.

Folyók mentét lakja, a téres-tágas Oroszország folyamvölgyeit népesíti, földet művelve, állatot tenyésztve, kereskedést űzve.

Ez a törzs az Istentől csupán csak békéért könyörgött. Kérését az Ég meghallgatta: a nép fejlődött, gyarapodott, hírneve világrészeket bejárt. Termete, tartása deli, öltözete ékes: ruháin a színek versengve égtek, tetőtől-talpig aranytól, ezüsttől fénylett, mint fejedelmi sarjadék járt és élt ez a nép s a békességes idők békés munkájában erőssé vált.

Nagy a világ tágassága! De a nagy világ megszűkül, mozdulni kezd ismét. Megint a finn-ugorokat nyomják, szorítják: *el innen!*

* Élt 1869—1913. Linnankoski a finn irodalomnak egyik legkiválóbb képviselője. „Dal a tűzpiros virágról“ és a „Szökevények“ c. regényei magyarul is megjelentek. Ez az írása még az orosz elnyomás idejéből való.

Egyik-másik törzsnek már felfortyan a vére. Felmagaslik egy férfi, lóhátra pattan, egybegyűjti népét, a nyirettyű harci dalt zeng. Paták dobogását hallom, nyüzsgő kardok villogását látom. Ez a törzs ölje, halva, a betörő ellenségen keresztül utat vág magának, ismeretlen örvényekre tévedve eltűnik. De nem mind-örökre! Messziről ismét hallom az „éljen”-kiáltást, a nyirettyű hangját. Ez a nép a magyar föld népe!

Más törzsek csak sóhajtoznak és szomorúan pengetik kante-lájüket: gonosz a világ, el innen, békét, békét!

Mások meg erdőkben tűnnek el, s erdőkben maradnak, hogy mint erdei kóbortüzek lobogjanak s erdei tüzekként hamvadjanak el idegen népek között.

Egy töredék-nép a tenger felé veszi útját, hogy mint tenger-parti lakó békén heverhessen. Még most is heverésznek, de még pislákol bennük a remény.

Egy másik rész meg észak felé tart: akad talán még a világon egy zügcscsa, ahol békességben lehet lakni?

Hosszú az út, tövises az ösvény, fáradt és szürke a kóborló-k lelke.

Van még egy kicsike kis hely a világon: egy csücsöknyi homokmező, egy morzsányi kőszikla, szemmel mérhető cseppnyi kis mocsár, néhány széltörte fa, itt-ott egy-egy foltnyi tavacska.

Istenem! Ezt szánták nekünk, ezt teremtetted számunkra. Isten úgyse, fínom, puha kezek ezt már csak nem kívánják el tőlünk: az erdők irtására való fejszét!

*

Ismét látomást látok: otthonokat építenek, erdőket irtanak, mocsarakat szárítanak, a vad természetből hazát teremt a *finn nép*. Szűkös az eleség: kenyér gyanánt fakéreg, főzelékül énekszó: így visel hadat a vadonok ellen a békesség népe, a békés idők házi foglalatokódásaiban erős és szívós finn nép.

Nagy a világ tágassága... De a világ egyre összébb szűkül. A finn félsziget lakói már megint nyomást éreznek. Hát még itt is, a hómezőkön is?

Bizonny itt is: irigy és álnok a világ. Föl az útra, botot a kézbe, keressünk megint egy zúgot, ahol békén lehetne lakni!

Keressünk?... Előttünk a tenger, hátunkon a fegyveres el-lenség... már itt a nagy világ széle!

A finn férfiban is felforr már erre a vér; mint medve a fész-kéért, kölykéért, ő is verekedik súlyokkal, kapával, fejszével, kö-römmel, foggal. Mindhiába! Páncélingen a súlyok nem fog, s vashól van a hódító ökle. Nem szabadulsz meg alóla, alája kerül: kardja alá, keresztje alá, idegen nyelv, idegen akarat alá... Magad nem voltál képes az alkotásra, most szokjál hozzá, hogy mások építő-köve légy!

A szürke nép egyre szürkébbé válik. Új a hit, új az erkölcs s ő meghajlik, megszokik. Idegen nyelv, idegen akarat: elfogadja, meghajlik, új névre keresztelik.

Szürkék a házai, szürke az égboltja, szürke az öltözete, szürke a gondolata. Urai cserélődnek, szokásai nem változnak: sóhajto-

zik, sóhajtozik, álmodozik és sóhajtozik ennek a szürke földnek szürke népe.

*

Ismét álmodtam... Magasztos és gyönyörű álmot álmodtam.

Szent Iván éjjele volt, az istenek ünnepe, a nyári napfordulónak gyorsan illanó pillanata. A zelnice illatozott, a berkenye fénylett, a mezők füvein ringatódzva játszadoztak a színek. Szokatlan érzés fogott el: mintha valamit várnék.

A völgy öléből egyszer csak dal csendült föl. Ismeretlen és mégis olyan ismert... mintha évezredek csak azért éltem volna, hogy ezt a dalt meghalljam: tudtam, hogy ennek a pillanatnak egyszer el kell jönnie. Az író szentivánéji álma beteljesült: a finn és észtestvértársaink is feljutottak a hegytetőre, a nemzeti önállóság voltára, több más finn-ugor testvérünk kiváta az orosz állam keretén belül nemzeti önkormányzatát.

A dal cseng, zeng, árad. Szürke falvakból, szürke házakból nép özönlik elő.

De már nem szürke ez a nép. Ruháikon a színek megint versengve égnek, s arany meg ezüst ragyog rajtuk tetőtől-talpig, fedelmi sarjadékként járnak-kelnek megint.

A dal zeng, zúg, búvöl, hívogat. A nép tűzbenégő szemekkel, acélos inakkal ezrével siet a hegytető felé.

A dal zeng, cseng, a hegytető megmozdul, él; ezer meg ezer kéz esküre emelten nyúlik a magasba az ég felé; mindent visszahódítunk, amit elvesztettünk, visszahódítjuk a finn lélek erejét...

A kantele ujjongó visszhanggal felel: a hír mennydörgésszerűen járja be a világot: a finn földön új reggel virradt, *a völgy népe feljutott a hegytetőre!*

Olyan csudálatos varázssereje van ennek a dalnak: földünkön magunk válunk úrrá, idegen nem uralkodik már rajtunk! Üdv neked, Kaleva népe, Jövő népe, üdv neked, Finnország új hite!

A hegytető csúcsán föllobog a szentivánéji tűzrakás: pirosra festi az erdő szélét, piros színnel önti el a szürke falvakat is, örömpír gyúl ki az egész nép arcán is.

Délfelől szemközt tüzek csillognak: Észtföld tüzei, a Dvina tüzfényei, s messze távoli erdők tűzrakásai... Üdvözlégy, háromszor légy üdvözölve: még élünk!

*

Álom ez? Csak álomban láttam ezt a magasztos és gyönyörű szentivánéji álmot... én, egy szürke népnek szürke gyermeke?

Nem! De hogyha ez az álom csak álom volt... legyen utolsó álom!

Finnből fordította: Fekete József.

A FINN NÉPFŐISKOLÁK.

Irta: *Ispánovits Sándor.*

Az északi országok (Dánia, Finn-, Svéd-, Norvégország) általános nagy műveltségüket jórészt kiválóan szervezett népegyetemeiknek köszönhetik.

Ezen országok ifjai és lányai az elemi iskola elvégzése után nem elégszenek meg itt szerzett ismereteikkel, hanem azok kiegészítéséért epednek, s ezt a népegyetemeken meg is találják. A népegyetemi tanfolyam egy évig tart, s célja általánosítani az ismereteket, mélyíteni a hazaszeretetet és alkalmassá tenni a nép fiait az önművelésre.

A népegyetemeken ma már jóformán minden ifjú és leány megfordul, mielőtt megházasodna vagy férjhez menne, s így állandóan újabb meg újabb fölállításáról kell gondoskodni.

Most, amikor nálunk is megindult a felnőttek oktatásának országos szervezése, talán nem lesz fölösleges dolog a külföldi népegyetemek keletkezésének, szervezetének s mai áldásos működésének rövid ismertetése.

Grundtvig Miklós dán történetíró és bölcsész agyában született meg az a gondolat, hogy a népet az elemi iskola után is kell tanítani és nemesebb emberi-nemzeti életre nevelni. A 15—21 éves kor az az idő, mikor az ifjú lelke kialakulóban van, ezt az időt kell tehát felhasználni a nép művelésével foglalkozóknak.

Grundtvig addig agitált terve érdekében, míg *Keresztély* dán király elrendelte, hogy *Scröben* a királyi akadémiával kapcsolatosan, *Grundtvig* eszméinek megfelelőleg, népfőiskolát szervezzenek. De a király meghalt, mielőtt rendeletét teljesítették volna, utódja pedig mitsem akart tudni a nép felvilágosításáról.

Az 1864-ben, a Dániára nézve szerencsétlen schleswig-holsteini háború meggyőzte az országot, hogy a nemzet csak úgy szedheti magát ismét össze, ha a népet az ediginél lelkesebb munkásságra nevelik. Nagyobb fokú munkásságra pedig csak a szellemileg fejlettebb nép alkalmas. Ezért egy csoport fiatalember, *Grundtvig* eszméinek hívei, a nép közé ment, népegyetemeket szervezni a kormány támogatásával.

Ily módon 1875-ig 60 ilyen népfőiskola keletkezett, és számuk azóta évről-évre szaporodik. Az állam bőven támogatja őket. A növendékek túlnyomó nagy többsége földművelő parasztok gyermeke. A dán falusi parasztok közül ezidőszent minden ötödik vagy hatodik ember ilyen népfőiskola növendéke volt. A népfőiskolák jelenleg élő végzett növendékeinek számát átlagban 120.000-re teszik. De látszik is hatásuk a dán parasztság életében.

A híres dán tejszövetkezetek, termelő-, elárúsító-, kontrol-egyesületek előljárói mind ez iskolát végzettek közül kerülnek ki. Hogy Dánia parasztsága aránylag rövid idő alatt az anyagi jólét magas fokára jutott, aminőre egyetlen más nemzet parasztsága sem, azt a népfőiskolák hatásának tulajdonítják mindazok, kik újabb időben a dániai társadalmi és gazdasági viszonyok helyszínén való tanulmányozásával foglalkoztak.

A népegyetemek eszméjét legelőször a finnek vették át a dánoktól. *Hagman* Zsófia 1889-ben Dániába utazott a népegyetemeket tanulmányozni, s hazatérve, *Kangasalában meg is alapította az első népegyetemet.*

Különösen az egyetemi diákság lelkesedett ezen iskolákért. Annak ellenére, hogy a finn népegyetekem dán minta után készültek, mégis teljesen finn intézményeknek mondhatók, mert a finnek e főiskolák tökéletesítésében annyira mentek, hogy a dánok később minta gyanánt még utánozták is.

A finn népegyetem mai alakjában eredeti intézmény, mely finn földön született, itt fejlődött a helyi viszonyok közt és itt érte el magas színvonalát. Ha elgondoljuk, hogy az alig 4 millió lakosságú Finnországnak 28 népegyeteme van, akkor látjuk, hogy mily nagy gondot fordít ez az ország a nép művelésére. A nagy áldozat bőségesen meghozza gyümölcsét: *Finnországban nincs ember, aki ne tudna írni-olvasni.*

De pillantsunk be mélyebben is a finn népegyetekem szellemébe, szervezetébe, nézzünk végig egy napi munkát, mely reggeltől estig végbemegy a népegyetekemen...

Pitkälähtin vagyunk. Nem városban, sem faluban, hanem egy virágos-erdős völgyben, melyet egyik oldalán egy kristálytisztá vizű tó érint. A tó meglehetősen nagy, ettől kapta a környék is „Hosszú-tó” (*Pitkälähti*) elnevezését. A természet itt található csendjébe méltóan illeszkedik be a népegyetem. A főépület fából készült, pirosra festve, az ablakok fehérek, s körül haragoszöld fenyvesek vonulnak. Reggel már 6 órakor megszólal a harang, jelezve a fölkelés idejét. A növendékek mind maguk hozzák rendbe szobáikat, szolga vagy szolgánő nincs egy sem.

Fél nyolc órakor már mindannyian összejönnek az ebédlőben és reggelihez ülnek. A reggeli hideg húsétel és kása. Reggeli után átvonul a társaság a nagy előadóterembe, és kezdetét veszi a komoly munka. Reggeli imaként zsoltárok hangzanak el, majd előlép az igazgató felesége, aki szintén tanárnője az intézetnek, és megtartja 8–9-ig előírt óráját a művelődéstörténelemből. Beszél a finnek régi építkezésmódjáról, a kunyhókról, a pirttikről. s a lakóházról, mely magában foglalta az istállót, a szárítócsúrt is, de oly nagy volt, hogy még a múlt században is 70-en is laktak egy házban. Közben rajzol, előadását képekkel szemlélteti.

Sokat kérdez és előszeretettel használja az önkifejtő módszert. Ki és hol látott hasonló rajzokat, hol hallott már e dolgokról? Nem jártak-e a helsinki etnográfiai múzeumban? Tanácsot ad, hogy ha ott megfordulnak, mit és hogyan nézzenek meg.

Csöngetnek. Újra ének, egy kis testmozgás, és előlép az alkotmánytan tanára, kinek helyét viszont az igazgatóné foglalja el, mert a tanárok hallgatóként is szerepelnek egymás óráin, de nem azért, hogy kritizáljanak, hanem hogy egymástól tanuljanak. A választójogról beszél és indítványozza, hogy rendezzünk egy próbaválasztást.

Ennek megtörténte után ismét csöngetnek, s mi az ebédlőbe vonulunk, hol kávé és vajaskenyeret kapunk. 10 órakor a növendékek 3 csoportra oszlanak, és kezdetét veszi a gyakorlati foglal-

kozás. Az első csoport a slöjdműhelybe vonul, s külön foglalkoznak a fiúk, külön a leányok. A második csoport rajzol, a harmadik pedig a konyhába van beosztva. A csoportok naponként változnak.

A slöjdműhelyben minden növendék egy-egy külön gyalupadnál foglal helyet, s kiki munkához lát. A lányok a szövőszék-nél, a varrógépnél ülnek és szorgalmasan dolgoznak, kötnek, varrnak, rágyujtanak egy-egy dalra, majd egy adott jelre leányok, fiúk kisietnek az udvarra s végzik a vezényelt testgyakorlatot. E tornagyakorlatokon a harmadik csoport tagjai nem jelennek meg, ők a tűzhely körül sűrögnek-forognak.

Déli 1 órakor megszűnik a munka a műhelyekben, s az egész hallgatóság az ebédlőben gyűl össze. A tanári kar eloszlik, s mindenki egy-egy más asztalnál foglal helyet, ahol ezen a napon éppen a besózott hordós hal, borjúhús főtt burgonyával és aludt-tej várja a jóétvágyú társaságot.

Ebéd után két órai pihenés, azután megkezdődik az önképzőköri gyűlés. Bevonulnak az előadói terembe, mindenki kezébe veszi Runeberg (a finnek Petőfije) művét és egyikük szavalva olvassa. Következik a szó- és értelmi, a historiai magyarázat, vitatkozás és végül a szabad előadás.

A vacsora hideg hús és tea. Vacsora után kivonulnak a játszótérre, és se vége, se hossza a szebbnél-szebb társasjátékoknak és táncoknak. De ime 9 óra; a házirend azt parancsolja: le kell feküdni. Még egy dalt, az utolsót, a „Haza dalát” éneklük el, és „hyvää yötä” szavakkal jó éjt kívánva, mindenki nyugalomra tér.

Érdekes az is, hogy a hallgatók az intézetbe lépéskor egy-szersmind belépnek az alkoholellesenes társaságba is, melynek a tanárok is mind tagjai. Ez intézeti szabály. Az utolsó évi kimutató szerint Finnországnak 54 népegyeteme van. A növendékek létszáma 2223 volt. Ezek közül 993 fiú és 1230 leány. A tanárok részint férfiak: 125, részint nők: 104; összesen 229-en tanítottak a népegyetemeken.¹

¹ Itt említjük meg, hogy Ispánovits Sándor jan. 25.—nov. 15. között, Budapesten 9, Ungvárott 5, Debrecenben és Derecskén 2—2, Sárovaron, Rákospabán, Munkács, Beregszászon, Diósgyőrön, Ózdon és Békéscsabán 1—1, összesen 25 jól sikerült előadást tartott, vetített képek bemutatásával ismertetve Suomit.

A FINN TÁRSADALOM MÉLYSÉGES RÉSZVÉTE

GRÓF TELEKI PÁL

TRAGIKUS ELHUNYTA ALKALMÁBÓL

A Magyar-Finn Társaság Finnországból igen sok táviratot és levelet kapott Teleki Pál gróf tragikus halála alkalmából. Ezek a táviratok és levelek megmutatják azt a mélységes együttérzést, amellyel a finn társadalom a szomorú hírt fogadta. Istenben bologult tiszteletbeli tagunk kimagasló emlékét hirdessék a következő mélységesen együttérző részvétsorok:

Távirat:

A Finn Önállóság Liga vezetősége mély részvétének kifejezését küldi Önöknek Teleki miniszterelnök úr halála alkalmával. Magyarország Teleki Pálban kiváló tudóst, melegszívű hazafit és nagy államférfit veszített el, Finnország pedig őszinte barátot és segítő társat. Teleki Magyarország nagyságáért, hírnevéért és becsületéért élt és halt meg. *Heiskanen* elnök.

Távirat:

A Testvérnép nagy államférfiának s a rokonnépi munka magas védnökének, Teleki Pálnak, elhunytá alkalmából mély részvétünket fejezzük ki ahhoz a súlyos fájdalomhoz, melyet Magyarország és népe e percben érez, s amely minket Magyarország valamennyi barátját is úgy megrendített, mintha közvetlenül bennünket ért volna. A Finn-Ugor Kultúrbizottság, *Heporauta, Musikka*.

A Finn-Magyar Társaság levele:

Gróf Teleki Pál miniszterelnök hirtelen halála mélyen megrendített bennünket. A Finn-Magyar Társaság bensőséges részvétét küldi Társaságuknak és általa az egész magyar testvér népnek. A magyar nemzet nagy fiát, kiváló tudósát és nagyszerű államférfiát veszítette el Teleki Pál grófban, akinek kormányza alatt Magyarország régóta várt feltámadása kezdetét vette. Mi finnek pedig igaz barátunkat, őszinte jóakarónkat, a finn-magyar baráti kapcsolatok lelkes ápolóját tiszteltük benne. A Finn-Magyar Társaság általunk oly nagyra becsült tiszteleti tagjának elhunytát mélyen átérzett fájdalommal gyászolja. Isten áldását kérjük ezekben a nehéz napokban az egész magyar nemzetre. *Tulenheimo* díszelnök, *Kannisto* elnök, *Paavilainen* és *Kettunen* alelnökök, *Sovijärvi* titkár.

A KANTELETAR LELKE

Irta: Vándoryné Kövér Ilona.

Tavaly múlt száz éve a Kalevala lírai párja, a Kanteletar megjelenésének. Kantele a finnek húros hangszere; „Kanteletar” annyit jelent: a lant tündére, múzsa. Akkortájt, mint a Kalevala az epikus költészetet, úgy foglalta magában a Kanteletarnak nevezett gyűjtemény a finnek kalevalai persmértékkel szerzett régi dalköltészetét. A gyűjtemény harmadik könyvébe a dalok gyűjtője és egybeszerkesztője, Lönnrot Illés, a kalevalai témakörből jobbra független régi finn balladákat csoportosította.

A tudományos kutatásban ma már egyre jobban a régi finn énekek nagyarányú kritikai kiadása kezdi kiszorítani a Kanteletart, de tájékozódás szempontjából ma is ez a gyűjtemény nyújtja a legjobb összefoglalást. Tudományos értékével vetekszik költői becsé és történeti jelentősége. Irodalmunkban az iránta való érdeklődés egyidejű a Kalevaláéval. Már száz évvel ezelőtt a mi Reguly Antalunk, ki akkor éppen Finnországban tartózkodott, lelkesedett érte és fordítgatott belőle. Egy fordítási kísérletét barátjához írt levelével együtt közölte 1841-ben az Athenaeum. Később Hunfalvy Pál, Barna Ferdinánd, Szinnyi József, Vikár Béla nevei jelzik az utat Bán Aladárnak 1902-ben megjelent, a gyűjteménynek azonban csak kis részét felölelő Kanteletar-fordításához. Egyes dalait legújabban Vikár Béla fordította le; ezekből szemelvényül mutatunk be hármat. Német fordításai közül Paul Hermanné a legteljesebb. Az alábbiakban Vándoryné Kövér Ilonának a Kanteletar költői anyagát feldolgozó s belőle a finn lelkiséget felmutató részletes tanulmányából közlünk néhány jellegzetes részt. (Dr. K. B.)

*

Ha a Kanteletar sorai között nem a tudományos anyagot, hanem a lelket keressük, oly gazdag költői képet kapunk a finn nép érzelmi-, gondolat- és kedélyvilágáról, életproblémáiról, jelleméről, vérmérsékletéről, hogy e tekintetben más alig fogható hozzá. A legtöbb vers besorolható a következő témakörök egyikébe: 1 szerelem, 2. házasság, 3. családi érzések, 4. társadalmi vagy szociális érzések, 5. természet-érzés, 6. költészet, 7. bánat.

A Kanteletaron végigvonuló érzések között nem a szerelem a legfontosabb. Jóformán csak a leányok dalaiban jelentkezik. Jellegzetességük az önmagáról számotadni tudás, a keresetlen, álszemérem nélküli őszinteség és bőséges hasonlatokkal dolgozó szemléletesség. „Rózsa nyílik a száján,

selyempuha a haja, bársonyos az orcája, a szemében nap ragyog, halántékán hold, vállain csillagok.“ A szerelmes lány ezekkel a kifejezésekkel dicsőíti kedvesét (II. könyv 41 és 43). Ha megérkeznék, selyemmel borítaná a hidat, bársonnyal a mocsarat (II, 77). Szeretné felékesíteni hímzett övvel, hímzett, puha gyapjúharisnyával (II, 33). Mint füst a szélben, mint villám, mint a tűzláng, a szikra, repülne közeledő kedveséhez és hozzásimulna, megsimogatná kezét még akkor is, ha az kígyókat tartana, megcsókolná akkor is, ha méreg volna az ajkán és nyakába borulna még akkor is, ha a halál tartaná átölelve (II, 43). Ha elvenné őt feleségül, este fürdőt készítené neki, már kora reggel megszédné és összekötözné a gallyakat, maga hordaná a vizet, de még a tűzifát is, akár többmértődes távolságról. Lábával bölcsőt ringatna, mialatt kezével fonna (II, 76).

Érdekes a régi finneknek a házasságról való felfogása. A jó feleségnek nagy az ára. Fajdért csak lusta, mókusbőrért csak szeszélyes, rézért hazug, ónért faluzó, pletykás leányt lehet szerezni. Az igazi feleségnekvalót arannyal, ezüsttel, szép ékszerekkel, selyemkendővel kell meghódítani (II, 26). A házasulandó ifjú ne vásárnap menjen leánynézőbe, amikor még a kis malac is parádéba öltözik, hanem hétköznap, a munka mellől válasszon magának feleséget (I, 88). Nyáját őriz egy leánya s egy ifjú vándor azt kérdi tőle, tud-e kötni, varrni? Persze nem tud. Otthon anyja faggatja, hogy miért szomorú, talán ezért, vagy azért? De ő nem felel, csak arra kéri anyját, ne őriztessék vele többet a nyáját, hanem tanítsák meg kötni, varrni, mert az többet ér, mint a pásztorkodás (II, 147). Társadalmi állás szerint sok vers a távoli nagy városok, Turku, Viipuri, gazdag kereskedőinek adja a pálmát, egy másik versben a lány a pásztor, erdész és halász helyett a földművest választja férjül (III, 50).

A Kanteletarban nem találtunk egy éneket sem, amely a boldog házasságról szólna. A fiatalasszony az egész családnak rabszolgája. Anyósa hajszolja, férje meg is veri. Fiatal leánykorában dehogy is gondolta volna, hogy a fűzfák, nyírfák, mogyoróbokrok csak azért nőnek az erdőn, útfélen, hogy vesszőikkel véresre verjék! (II, 202). Szemrehányást tesz szüleinek: azt mondták, nagy a mód, de most látja, hogy a hordók gonoszsággal vannak tele, a szekrényekben gyűlölet van felhalmozva, a ládákban viszálykodás, perpatvar (II, 159). Mégis van egy ének, melyben az öregedő asszony, bár jól látja férje hibáit, belenyugszik sorsába, mert az ura rendszeren ellátja a házat kenyérrel, hallal, vaddal s még jó is, hogy a lába csámpás, legalább nem viszik el a háborúba (II, 209).

Panaszkodnak házasságukra a férfiak is. Van asszony, aki csak akkor kezdi gyermekét buzgón dajkálni, amikor éppen munkába kellene állania (I, 101). Az egyik férj házsártos feleségét a három legnagyobb istencsapás között is a legnagyobb-nak tartja, amitől csak a halál válthat meg (II, 308). Nem sajnálna két ökröt, ha valakivel elcserélhetné a feleségét (II, 316). Egy agglegény szerint a legtöbb ember csak szűkségből házasodik, ahogy a csuka szűkségből a békát is meg-eszi (II, 314). Ha király volna s mégegyszer nősülhetne, egy-szerre hármat is megkérne: az egyik a háztartást vezesse, a másik az okos, tapasztalt, adja a jótanácsokat, a harmadik, a fiatal: a csókokat (II, 245).

A családi érzések közül a jellemzőbbek a honvágy s az édesanya iránti hála és szeretet. A családi érzés ihlette a Kanteletarban oly változatos gazdagságban megjelenő bölcsődalokat is. Gyönyörűek a lakodalmi énekek, amelyekben a búcsúzó menyasszonyt figyelmeztetik, hogy ne feledkezzék meg szüleiről és az irántuk kötelező háláról. Vannak versek, melyeknek egyedüli tartalma az, hogy az édesanya szeretetét, tanítását, fáradozását semmivel sem lehet méltóképen meghálálni (II, 154). Megrázó a lelkifurdalása és önvádja annak a fiúnak, akiben anyja egyetlen támaszát remélte, de aki a bűn útjára tévedt, engedett a pálinkának és boldogságát, becsületét elitta (II, 290). És mélyen megható a kitagadott lány éneke, akit anyja éjjel kergetett el az esőbe, szélbe. Megdöbbentő az a választékos mód, ahogyan a lány csupán panaszkodik, anélkül, hogy vádolná anyját, de anélkül is, hogy a történetekért önmagát okolná (I, 38).

A szociális érzések között legnemesebb a részvét a szegények, elesettek iránt. Az ily részvétből és részben a saját szegénysége fölötti keserűségből fakadó versek sokasága mutatja az ősi finn nép keserves, nehéz mindennapi életét, küzdelmes nyomorát. Van, aki csak azért kér az égi hatalmak-tól gazdagságot, hogy a szegényeken segíthessen (II, 216). Van, aki legalább dalával szeretné megvigasztalni őket (I, 67). Hogyha kakuk lennék — mondja —

ott gyűjtanék legszebb dalra,
 ahol hallják gondterheltek,
 hol leszóltak járnak-kelnek;
 kevesebbet fújnék ottan,
 ahol boldog emberson van,
 szerencsések, jóllakottan;
 nem dalolnék olyan helynek,
 hol királyok járnak-kelnek,
 hatalmasok lépegetnek.

A társasélet rákfenéjéről, a pletykáról is sok szó esik. Megéneklik a társasélet kellemesebb oldalait, pl. a táncot (I, 117). Egy-egy dalban a szíves vendéglátást köszönik (I, 114. II, 8). Külön dal zengi a sör, külön a pálinka dícséretét (I, 100. II, 285). Roppant kedves az a vers, amely a pálinkafőző kisüstöt elsíratja, amikor az otthoni pálinkafőzést betiltották (I, 108).

A Kanteletarban megjelenő természetérzés a primitív ember természetszemlélete, a primitív költőé, aki mint a nagy természetnek egyenrangú része benne, vele együtt él és dalol. A hajós egyenesen a szélhez fordul segítségért, hogy vigye csónakját biztos partra (I, 104). A lányka az erdei fának akarja elmondani szíve titkos bánatát, mert más mindenki kifecsegné (I, 59). A vadász naiv barátságossággal hívogatja az állatot, jöjjön közelebb, hogy könnyebben eltalálja (II, 352). Mikor az őserdőben bolyongót elkapja a nagy természet titokzatos varázsa s filozófikus magasságokba ragadja a vágy, hogy benne feloldódjék:

Fogadj erdő emberedül,
Tapio, vitéz feledül,
rengeteg, te, nyílszedőnek.
halom, társadul jövőnek (II, 329) —

ez a részlet emlékeztet Erdélyi József „A Balatonhoz” című költeményére:

Fogadj fiadul
balatoni ég,
szült gyermekedül
tihanyi tófenék,
kedvesedül szálló
badacsonyi nap,
szerelmesedül
siófoki hab!
Földvári főveny,
fonyódi fasor,
fogadj el édes
játsszótársadul;
fogadj, Balaton,
jegyesedül,
uradul, szolgádul,
énekesedül!

De az ihletszerzés legfőbb forrása a bánat. A Kanteletar hangulata általában szomorú. Viszont olykor a komor versekben is megcsillan a humor. Mikor szeretne sört inni, de nincs pénze, azt így mondja el:

Hej, haj, mennyi gond van rajtunk,
 mennyi munkát elmulasztunk,
 mennyi sör van megivatlan,
 mennyi pénzmag megkapatlan! (II, 287).*

A finn dalköltészet humora voltaképen szintén a szomorúság szülötte. A bánatot finom hasonlatokkal jellemzik. Hiába olvad el a jég a vizeken, az én szívemben fagyos a vér, a legmelegebb napsugár sem olvaszthatja fel (I, 60). Bánat fésüli a haját, sírás az esti éneke (II, 130). A fenyő gyökerei kiszáradnak — könnyeim soha. A tenger jege eltűnik — fájdalom soha (I, 42) — olvassuk, mintha csak Himfyt hallanók: „A volkánok kifáradnak, De nem az én tűzeim, Folyók, tavak kiszáradnak, De nem az én könnyeim.” Komor hangulat borong a bölcsődalok nagyrésztében is.

A Kanteletarnak különösen a lírai részéből felénk áradó sok baj, gond, bánat, kétségbeesés mégsem festi pesszimistává a finneknek népköltészetükben megnyilatkozó világnézetét. Számukra a költészet nem az élettől való elvonatkozás, nem vasárnapi szórakozás, nem pusztán kivételes tehetségek produkciója, hanem életüknek szerves része, kifejezése. Hogy a létért való erős küzdelem nem kedvez a múzsáknak: ez az elmélet teljesen hitelét veszíti a finnekre nézve. Szellemüknek termőképeességét talán éppen nagy testi szorgalmukkal tudták állandó mozgásban, mozgékonyágban tartani s felfokozott szellemi életük adta azt az állandó testi megújhódást és felfrissülést, amellyel a rendkívül nehéz életet győzelmesen végigharcolhatták.

* A versidézetek Vikár Béla fordításai.

VIKÁR BÉLA ÚJABB KANTELETAR FORDÍTÁSAI.

RÉSZEG FÉRFIT TARTOGATNI

(Pitäminen päätynyt)

Biz én nekem állanom kell,
Szegény nőnek vállalom kell,
ami énnekem adódott,
a kezemre került módot,
részeg férfit tartogatni,
ölelését elfogadni.
Az ipam zokon se vennem,
napam még úgy se rühellné,
társamúl ha tányértalpast,
vagy fogok férjül fészkes farkast.
Én idejére itthon lennék,
mindig jókor megjelennék,
ha uram kedves volna hozzám,
hitesem szépen szólna hozzám,
hitesem ha kedveskedve
tudakolná minden estve:
„Hol virgódtál vérem drágám,
lengedeztél húsom, lánykám,
izegtél — mozogtál ízem?”
Vagy ha reggel így rebegne:
„Madárkám hová mégy, merre,
hova készül kékrucácskám,
bócorog én kis bogyócskám,
vándorol én áfonyácskám?”

NEM SIRHATTAM NEVETTEMBE

Meghalt én nagy ölegényem,
Oda lett a szép reményem,
Elsirattam volna végig,
Talán napjaim feléig, —
Eszteendő se végeztem be:

Nem sirhattam nevettembe.
Apám elfogadta volna,
Anyám megfojtotta volna,
Bátyám ki akarta rúgni,
Hugom a szemét kiszúrni.

HOGYHA KAKUK LENNÉK

(Kun oisin kăkenă)

Danolok majd, azt ígértem,
 ahogy erre tájra tértem,
 felfogadtam: fűjok árva,
 lombleveles földön állva.
 kakkukolt is kakuk kettő,
 kétfelől a kútövényen;
 volnék kakuk éppen mint ő,
 magam is dallos ily szegényen,
 minden fenyőfának fűjnék,
 minden lúcot megdanolnék,
 minden kis bokornak búgnék,
 gajdolnék a hulló galynak.
 Ott gyujtanék legszebb dalra,
 ahol hallják gondterheltek,
 hol leszóltak járnak-kelnek;
 kevesebbet fűjnék ottan,
 ahol boldog embersor van
 szerencsések, jóllakottan;
 nem dalolnék olyan helynek,
 hol királyok járnak-kelnek,
 hatalmasok lépegetnek.
 Hogy' tudom; a gondterhelt ki,
 a leszóltat szemre venni?
 Tudom, ki a gonddal rakott,
 a leszólton látom legott;
 ez övit alábbra köti,
 lejjebb jár a lélegzeti.

HELMINEN HELMI HELSINKII LEVELE HOLLÓ VALÉRIÁHOZ.

Helminen Helmi, a finn nemzeti múzeum tisztoiselője, Budapesten járt vagy 6 év előtt állami ösztöndíjjal és megtanult magyarul is. Azóta több tudományos munkát fordított magyarból finnre. — Levelét a maga eredeti helyesírásával s fogalmazásával adjuk közre. Jellemző példája a finn nők hazaszerető lelkületének.

„Kedves Valikám!

Éppen oly állapotban voltam, hogy már nem tudtam ellenállni a betegségnek, és akkor megkaptam a magyar leveleket. És íme azonnal megint meleg lett, és tudom, nem leszek beteg. Nagyon köszönöm azt, amit írtál!

12. III. meghalt az egyik legjobb barátom. Tegnap volt a temetése.

15. III. meghalt a néném, húsvét vasárnap volt a temetése.

Sokan meghaltak. A körülbelül 20.000 meghalt finn katona között több munkatársam, több olyan ember, kivel a sorsom szépen össze volt kötve. Amit dolgoztam a sok légiriadó alatt, az most pirágokra megvált és szépítje a finn temetőket itt és ott.

Vali, ha utaztál, volnél most nagypénteken itt Finnországban, amint én, nem kellene semmit írnom. Rühimäki pályaudvar tele volt a gyermekkel, Karjalai kisgyermekkel. És szegény öreggel Fialat vagy középkorú férfi nincs köztük. És kevés az anya is. Ezekről a gyermekekről akarjuk öt vagy hat gyermeket hozzánk venni. Az egyik barátnőmnnek kis háza van itt Helsinki mellett, oda. De mi szegények vagyunk mindangyan. Ha ott, körülöttem olyan emberek vannak, kinek több volna a pénz, nagyon hálás lenne a mi „árvaházunk“. Úgy gondoltunk, hogy későbben ebből még iskola lesz, olyan, hogy Pestalozzi örülhetne rajta. Jóvá kell tenni a finn gyermekeknek ezt a téli bomba-esőt, ezt a „békét“. Ha ezek a karjalai gyermekek tönkremennek, velük tönkremegy az összes európai kultúra is. A dolog most úgy áll, ha messze, elég messze tudjunk gondolni.

Es ha meg lehetne mutatni a finn katonákat! Akkor érteni lehetne, mit jelent a kis szó: ember. Az összes világgyetem és az emberiségnek a története egy ilyen szempárban benne van. Olyan, mintha egy drágakő, a halálról és a szeretetről átvilágítva. Óránként bele lehet nézni és mély titkok beszélnek a fényben. Hálás van az ember, ha korábban valamit tanult a szeretetről. Mert ezeket az embereket a legnemesebb módon lehet szeretni és megtisztelni. Ami egyszer nehéz volt, amit sírtam, amért szenvedtem, az most kell, hogy tudom ezekbe a szemükbe belenézni. Ha csak boldog lettem volna mindig, nem volnék most képes ezeket a sorokat megérteni. És ezt a szépséget.

Mi már régen megértünk, mit jelent „Kelet”. És ezért készen voltunk. Most tanultunk, mit jelent „Nyugat”. Mert a Nyugat a legteltesebb technikával ide jött a Keletről. Kelet: az barbár és tyrann. Nyugat: az vad és gép. Itt felált az ember. És velünk az ember az összes világban. Nekünk szenvedést jelent, hogy Európa Barbarust szabadította az Ember helyett. De csak külsőleg. Belsőleg semmi közünk már hozzá. Lelkiismeretünk tiszta, nagy gyászban is. — A finnekről lecsúszott a phráz. Minden mozdulatban látni lehet, hogy megtanulni kezdett ez a nép azt az alphabethot, amiről egyszer lett a szó: ember és még lesz, új és szabad úton.

Sok mesélni valóm volna, de sietni kell a levelekkel és a munkával. Most mindenütt kellene lenni és sokat írni és beszélni. Folytatnom kell a meghalt barátomnak a munkáját is, itt vannak körülöttem, mintha a virágok a koporsója körül. Ápolni kell azokat, aratni, szántani, vetni. Mert tavasz most a lelki és szellemi tavasz.

Sok szeretettel ölel:

Helmi”.

† VEREBÉLY TIBOR

A Nagyok, a Halhatatlanok, az Örökké Élők, a Mesterek életük utolsó percéig gondolataiknak, alkotásaiknak lázas tűzében égnek és úgy hunyják le szemüket, hogy utolsó percig és talán elmulásuk után is, élők alkotó életüket, teremtik gondolataikat, hirdetik tanaikat, oktatják tökéletesítik azokat, akik az ő tudásukat szomjazzák. Így halt meg Prohászka Ottokár is, az Egyetemi Templom szószékén, így halt meg Verebély Tibor is, az Orvosegyesület székházában megtartott előadásának közepén. A Magyar-Finn Társaságnak alakulása óta általánosan megbecsült tiszteletbeli tagja volt. Akárhány észt, vagy finn orvos jött Budapestre, Verebély Tibor baráti szíve mindig szeretettel tárult ki. Legyen kegyeletos áldott emléke, örökig követendő példa az egész magyarság társadalma előtt.

1940 február 28—1941 február 28.

ÉVI JELENTÉS.

A Magyar-Finn Társaság ez évi közgyűlésén előterjesztette az ügyvezető alelnök: dr. Gaskó Dezső.

Dermesztő északi hidegben vívta szabadságharcát a testvér finn nemzet a múlt év Kalevala napján, mikor harmadik évi közgyűlésünket tartottuk meg. Nagy Emil elnökünk aggódó magyar szívvel biztosította együttérzésünkről a sors-, nyelv- és vérrokon finn testvér nemzetet. Magam beszámoltam Társaságunknak a történelmi időkben felfokozott feladatairól: Gyűjtünk anyagi támogatást a szenvedőknek, másrészt pedig előadásokkal, kiadványokkal és közleménysorozatokkal, sőt kiállításokkal is népszerűsítjük a szabadságszerető bátor férfiak és Lotta Svärd nőinek hazáját: Suomit. A közgyűlés kimagasló eseménye Zsirai Miklós „Kalevala és népe” előadása volt; elménkhez és szívünkhöz egyaránt szóltak a professzor szavai és a közgyűlés előkelő közönsége lelkes tapsokkal köszönte meg az értékes előadást.

Évi működésünk hármas irányú volt: 1. Országos gyűjtés a Finn Vöröskereszt javára. — 2. Művészeti, kulturális előadások és kiállítások keretében Suomi és szellemi életének ismertetése. — 3. Kiadványok megjelentetése a finn—ma-

gyar kulturális kapcsolatok ki-mélyítésére.

Országos gyűjtésünket felsőbb körök kívánságára a „8 Órai Újság”-gal karöltve a „Testvér a testvérért” mozgalom keretében bonyolítottuk le. Nagy munka volt, jó munka volt; kivettük a munkából valamennyien résziünket, ki filléreket és pengőket, ki művészi tehetségének legjavát, ki minden szabadidejét, ki pedig nélkülözhető meleg holmiját áldozta fel a testvér finn nemzet megsegítésére. Társaságunk 1940 január 13-án irodalmi és művészetet, február 19-én pedig zenekari díszhangversenyt rendezett a Finn Vöröskereszt javára. A két kimagasló művészi esemény közel 2.000 pengő tiszta jövedelmet az egyetemi hallgatókból alakult „Propaganda szakosztály” levelezőlap-mozgalma közel 3.400 pengőt, Nagy Emilné Göllner Mária könyve pedig eddig kerekén 150 pengőt, úgy, hogy Társaságunk szorosabb tevékenysége összesen több mint 5.500 pengőt eredményezett.

Az országos gyűjtésről 1940 április 30-án számoltunk be. Beszámoló ülésünkön hivatalosan képviselte magát az evangélikus egy-

ház, a református egyház, a „Magyar anyák a finn gyermekért” mozgalom és megjelent *Onni Talas* követ úr vezetésével a budapesti finn követség és kolónia minden tagja. Ekkor részletesen beszámoltam a magyar társadalom áldozatkészségéről, s minthogy ez a beszámoló az „*Északi Rokonaink*” legutóbbi számában (193—198. oldalon) egész terjedelemben megjelent, csakis a végösszeget említem meg: 458.405 pengő 99 fillér jutott el hazánkból a finn követségen keresztül a Finn Vöröskereszthez.

Örömmel jelentem, hogy ez az összeg azonban még mindig nem végleges; alig hat héttel előbb fizette be Debrecen városa a régebben felajánlott 2.500 pengőt és a Magyar Nemzeti Bank Társaságunk kérésére éppen a napokban járult hozzá, hogy a követség útján a Finn Vöröskereszt minél előbb megkapja a fenti összeget is.

Az országos gyűjtés mellett nem kevésbé hatalmas teljesítménye volt a Társaság tevékenységének a művészeti és kulturális előadások egész sorának rendezése és megszervezése. Minden évben Kalevala napján kívül Társaságunk szereplésének két legfontosabb megnyilatkozása van: a néprokonsági nap és Finnország függetlenségi ünnepe. A nemzetközi politikai helyzet miatt a legutóbbi *finn-ugor néprokonsági nap* alkalmából 1940 október hó 19-én a Pátria Club dísztermében csak szerényebb előadó ülést tartottunk, amelyen a BESzKRT. budai dalos egyesület férfikara ifjú *Lányi Ernő* karnagy vezetésével szerepelt igen szép sikerrel, *Kulai Sándor*, Finnországban élő hazánkfia pe-

dig „*Finnország napjainkban*” címmel tartott magvas és komoly előadást arról a hatalmas küzdelemlről, amelyet Finnország folytat, hogy a háború és békekötés sebeit begyógyítsa.

Fényesebb külsőség között ültük meg Finnország függetlensége ünnepét, ami időben csaknem összeesett *Sibelius* 75-ik születése napjával. 1940 december 7-én a Székesfővárosi Népművelési Bizottság közreműködésével *Wuorimaa Aarne* finn követ úr fővédnöksége alatt kimagasló művészi és társadalmi eseményként zenekari díszhangversenyt rendeztünk. A finn és magyar himnusz magasztos hangjai után *Karafiáth* Jenő dr., Társaságunk tiszteletbeli elnöke lendületes beszéddel nyitotta meg az ünnepséget. (E beszédet lapunk vezércikként közli.) A Székesfővárosi Zenekar *Csilléry* Béla igazgató-karnagy vezényletével a „Finlandia” szimfonikus költeményt és „Rakastava” vonószekerekre írt fiataalkori Sibelius-szerzeményt adta elő igen nagy művészi élvezetet nyújtva. *Végh* Sándor hegedűművész Sibelius világhírű hegedűversenyével váltotta ki a zeneértő közönség lelkes ünneplését. A műsor kimagasló száma *Piltti* Lea finn kamaraénekesnő szereplése volt, aki Sibelius néhány dalát adta elő megkapó művészen és valóban nagy sikerrel. Zongorán kísérte *Gallioniemi* Sole. A sikerben gazdag est méltó befejezése volt Sibelius VII. szimfóniájának nagyszerű előadása. Az ünnepi estről Sibeliusnak Järvenpääbe üdvözlő táviratot küldtünk, amelyre a világhírű mester megleghangú levélben válaszolt.

Társaságunk női szakosztálya 1940 március 12-én tartott ülést a Baross Szövetség dísztermében. Németh Gyuláné Sebestyén Irén dr. üdvözlő szavai után dr. Prahács Margit egyetemi magántanár „*Sibelius, a finnek nemzeti zeneköltője*” címmel nagysikerű előadást tartott. (Előadását az „Északi Rokonaink” 3. kötetében tettük közzé.) Talas Lemmikki, Finnország volt budapesti követének felesége Sibelius három szép dalát énekelte, szünni nem akaró tapsok közepette. Dániel Ernő zongoraművész és Avédikné Felvinczi-Takács Alice hegedűművész mély átérzéssel, méltóképen adtak elő Sibelius világhírű szerzeményéből. Zongorán kísért Balsamova Mara és Káldy Mária.

1940 április 19-től május 2-ig az Iparművészeti Múzeumban Orsós Ferenc, Miklós József és Rozs János festőművészek munkáiból „*Finnország magyar szemmel*” címmel kiválóan sikerült gyűjteményes kiállítást rendeztünk. A kiállítás ünnepélyes megnyitását Onni Talas követ úr mondott beszédet. A kiállításról és a társadalmi előkelőségekről a Magyar Film Iroda készített kitűnő felvételt a heti híradó számára. A kiállítással kapcsolatban április 24-én dr. Jalsoviczky Károly ny. államtitkár „*A finn képzőművészet*” címmel tartott nagysikerű vetített-képes előadást. Április 28-án pedig Glatz Oszkár festőművész-tanár „*Élmények és gondolatok*” címmel mondotta el érdekes előadásában 1939-es finnországi utazásának történetét.

A finn nyelvi tanfolyamot ezidén szélesebb körökben rendeztük

meg. Faragó József dr. gimnázimi tanár a Népművelési Bizottsággal karöltve tartotta meg az első félévben óráit kezdőknek és haladóknak, Zongor Endre követségi tolmács pedig több iskolában tart népesszámú finn nyelvi tanfolyamot. Zongor Endre önzetlen tevékenységét szerény közlekedési költségei vállalásával támogattuk.

Az ez évi előadások méltó befejezése volt a Tudományos Akadémiában rendezett előadó ülésünk, amelyen dr. V. A. Heiskanen helsinki egyetemi tanár a Suomalaisuuden Liitto elnöke tartott németnyelvű előadást „*Finnország művelődési fejlődése az önállóság korában*”. Zsirai Miklós dr. egyetemi tanár, Társaságunk társelnöke finn nyelven köszöntötte előkelő vendégünket, aki meleg szívvel és tudományos felkészültséggel fejtette ki, hogy Finnország számos kulturális feladatai között a legelsők között van a finn-magyar néprokonsági és művelődési kapcsolatok ápolása és kimélyítése.

1941 január hó 16-ától február hó 13-ig minden csütörtökön a Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottságának rendezésében Szabóné Weress Jolán „*Utazzunk együtt Suomiba*” címmel tartott jólsikerült előadás sorozatot.

Társaságunk neve alatt rendezett kulturális előadásokon kívül számos más társasággal karöltve sok egyéb művészi és kulturális előadást rendeztünk, másrészt pedig tagjaink tartottak sok más egyesületben és összejövetelen ismertető előadásokat Finnországról és a finn szellemi életéről. Tudomásom szerint a legtöbb előadást, számszerint 19-et alelnökünk, dr.

vitéz Nagy Iván min. osztálytanácsos tartotta.* Több előadást tartottak (alfabetikus sorrendben): *Csekey István, Fülei-Szántó Endre, Gaskó Dezső, Ispánovits Sándor, Koritsánszky Ottó, Mányoky Vilma, Weöres Gyula* és sokan mások.

Örömmel jelenthetem, hogy Társaságunk a magára vállalt feladatok harmadik részét is maradéktalanul és sikeresen teljesítette: két könyv és az „*Északi Rokonaink*” két füzetét jelent meg Társaságunk kiadásában az elmúlt egyesületi év alatt. Köszönettel tartozunk a *Franklin Társulatnak*, *Péter András* dr. vezérigazgató úrnak, valamint a *Kir. Magyar Egyetemi Nyomdának* s *Máthé Károly* dr., meg *Thiering Richárd* igazgató uraknak, akiknek megértő áldozatkészsége tette lehetővé e két szám megjelenését. Köszönetünk érte.

A Magyar-Finn Társaság első kiadványa *Nagy Emilné dr. Göllner Mária* „*A Kalevala titkáról*” című könyve volt a nagyszerű finn hősköltemény népszerű ismeretése. (A címlapot rajzolta *gróf Károlyi-Széchenyi Ilona*.) A könyv

értékének legméltóbb elismerése, hogy a kultuszminisztérium a középiskolai tanári és ifjúsági könyvtárak részére, valamint jutalomkönyvek vásárlására ajánlotta. A könyvnek igen szép volt a sajtósikere is.

Sorrendben második kiadványunk *vitéz Nagy Iván* szakavatott szerkesztésében megjelent „*Finnország, 1940*” gyűjteményes mű. A terjedelmes kötet, — a kérdés aktualitása nyomán sokszor az ismeretlenségből előbukkant és legtöbbször névtelen alkalmi szerzőknek nem egyszer üzleti érdekű kiadványaival szemben — legkiválóbb államférfiaiink, tudósaink és kiváló szakembereink kitűnő dolgozatait öleli fel. A mű szerzői és cikkírói: *gróf Teleki Pál* m. kir. tanácsos, m. kir. miniszterelnök, *Tasnádi Nagy András* m. kir. titkos tanácsos, a képviselőház elnöke, *Karafiáth Jenő* m. kir. titkos tanácsos, Budapest székesfőváros főpolgármestere, *Nagy Emil, Thuróczy Zoltán, Jalsoviczky Károly, Csekey István, Kogutovicz Károly, Zsirai Miklós, Bán Aladár* és so-

* A *vitéz Nagy Iván* által tartott „*Finnország és népe*” című vetített képes előadások időpontja és helye a következő volt:

- 1939 nov. 19. Uránia Filmszínház.
- „ dec. 26. Uránia Filmszínház.
- 1940 jan. 3. *Budafok*; Keresztény Ifjúsági Egyesület.
- „ jan. 4. Turáni Vadászok Országos Egyesülete.
- „ jan. 6. Cserkész Szövetség (Simplon Filmszínház).
- „ jan. 15. Országos Keresztényszocialista Munkásegyesület.
- „ jan. 19. Magyar Nemzeti Szövetség Női Osztálya.
- „ jan. 24. Szentimrevárosi Kaszinó.
- „ jan. 28. Kőbányai Kaszinó.
- „ febr. 4. *Kecskemét*; Református Asszonykör.
- „ febr. 15—márc. 19. A Szabadegyetemen (öt előadás).
- „ febr. 15. *Újpest*; Országos Szociálpolitikai Intézet.
- „ márc. 10. *Szeged*; Tudományegyetem.
- „ márc. 31. *Újpest*; Leánygimnázium.

Azonkívül 1939 dec. 4-én a kassai rádióban.

kan mások. A könyv megérdemelt sikert aratott.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Azt hiszem, valamennyiünk szívéből beszélek, ha visszaemlékszem 1940 május hó 30-ára, amikor a Gellért Szállóban baráti búcsúvacsora keretében bensőséges módon búcsúztunk el a Rómába távozó Onni Talas finn követ úrtól és családjától. A követ úr itt tartózkodása alatt bölcseségével, körültekintő tapintatával megnyerte magának a magyar szíveket s jól tudjuk, hogy családjával együtt ő is szintén szeret bennünket, a testvéri magyar nemzetet. Társaságunk működése iránt mindig a legnagyobb és a legmegértőbb érdeklődést tanúsított és reméljük, hogy Onni Talas követ úr, mint Társaságunk díszelnöke és Lemmikki Talas kegyelmes asszony, mint Társaságunk egyetlen női tiszteletbeli tagja, továbbra is szeretettel fog érdeklődni Társaságunk tevékenysége iránt. A búcsúvacsorán dr. *Piléz József Ferenc* királyi fenség és *Hóman Bálint* kultuszminiszter vezetésével a magyar közelet 188 kiválósága vett részt.

1940 szeptember első napjaiban Keletmagyarország és Erdély egy részének az anyaországhoz való visszatérte alkalmából számos táviratot kaptunk a finnországi magyarbarát egyesületektől. Különösen szívünkhöz szólt *Kannisto Artturi* egyetemi tanárnak, a helsinki Finn-Magyar Társaság elnökének magyarnyelvű távirata és *Soviijärvi Kerho*, a Magyar Barátok Köre elnökének meglehangú sürgönye.

Itt említem meg, hogy 1940 szeptember havában rendezte meg a Magyar Atlétikai Szövetség a Finnország és Magyarország közötti válogatott atlétikai mérkőzését, melynek keretében sportszerű és magas színvonalú küzdelem fejlődött ki a két rokon nép fiai között.

Társaságunk ez évben a m. kir. külügyminisztérium részéről nagyobb segélyben részesült. Még Is-tenben boldogult *gróf Csáky István* m. kir. titkos tanácsos, m. kir. külügyminiszter úrnak köszöntük meg a Társaságunk életére nézve oly kimagaslóan fontos adományt, de indítványozom, hogy az államsegély további folyósításért feliratot küldjünk dr. *Bárdossy László* m. kir. titkos tanácsos, m. kir. külügyminiszter úrhoz is. Ugyancsak itt indítványozom, hogy dr. *Ullein-Reviczky Antal* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter urat, a külügyminisztérium sajtó és kulturális osztályának vezetőjét legutóbb elnyert több magas kitüntetése alkalmából Társaságunk közgyűlése melegen üdvözzölje.

Társaságunk tagjai között igen sokan* kaptak magyar és finn kitüntetést, az idő rövidsége miatt a neveket fel sem tudom sorolni, hanem külön-külön és összesen ezúton fejezzük ki jókívánságunkat.

A kérlelhetetlen halál Társaságunkat most sem kímélte meg: dr. *Pintér Jenő*, tiszteletbeli tag, dr. *Czabalay Kálmán*, dr. *Fenyő Kornél*, *Földváry Emma*, *újlaki Müller Pál*, dr. *Nagy Aladár*, dr. *Nagy Béla*, dr. *Zborai János* rendes

* Lásd: Hírek rovatban.

tagok távoztak el örökre körünk-ből. Emléküket kegyelettel őrizzük.

1940 december 31-én a Magyar-Finn Társaság taglétszáma a következőképpen alakult: tiszteletbeli tag 35, alapító tag 16, rendes tag 546. A taglétszámunk tehát összesen 597.

Ami már most Társaságunk jövő terveit illeti, mindenben a megkezdett és kipróbált úton kívánunk tovább haladni. Az a szándékunk, hogy ebben az évben az „*Északi Rokonaink*” legalább két füzete fog megjelenni. Örömmel jelenthetem, hogy a múlt évi közgyűlésen elhatározott tudományos sorozatunk első kötete ugyancsak még ez évben megjelenik. Ennek megírását Zsirai Miklós társelnökünk vállalta, aki nagyszabású Reguly-életrajzával lép a tudományos és művelt közönség színe elé. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium a könyv megjelenését 500 példány átvételével támogatta. A Társasági élet kimélyítésére Társaságunk „A mai Finnország szellemi élete” címmel legközelebb előadásorozatot kíván rendezni.

Indítványozom, hogy a magyar nyelven megjelent finnologiai irodalom teljes bibliográfiájának összeállítására véget Társaságunk közgyűléséből írjunk föl Hóman Bálint kultuszminiszter úr ónagyméltóságához. Javasoljuk, hogy a vonatkozó összes munkát a Magyar-Finn Társaság szerezzé be könyvtára számára. Ezért javaslom, hogy a könyvtár megfelelő elhelyezéséről is gondoskodjunk. Legcélszerűbbnek tartanók megkeresni a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárát és annak keretében megszervezni egy teljes ma-

gyarországi finnologiai könyvtárat. A könyvek a Magyar-Finn Társaság tulajdonaiként letétbe helyeződnének el a Magyar Tudományos Akadémiánál azzal a kikötéssel, hogy azok a Társaság tagjai részére díjtalanul álljanak rendelkezésre, de kikölcsönözni őket nem szabad.

Indítványozom továbbá, hogy Társaságunk művészeti szakosztálya, „művészeti és kulturális” szakosztállyá alakuljon át. Ennek az osztálynak lenne hivatása Magyarországon a szélesebb néprétegekben is népszerűsíteni a finn-magyar testvériség gondolatát. Orsós Ferenc egyetemi tanár és *Bátky* Elemér klinikai orvos hajlandók lennének Társaságunk kulturális osztálya részére rendelkezési alapon adományozni: Orsós professzor úr erre a célra adná „Finnország magyar szemmel” című kiállításán eladott képei árának egy részét, *Bátky* tagtársunk pedig leteszi az alapító tagsági díját. Indítványozom, hogy a közel 500 pengőt Társaságunk, mint a kulturális szakosztály rendelkezése alapját köszönettel fogadja el és utasítsa a vezetőséget, hogy a múlt évben sikerrel működött propaganda szakosztály kereteit is a most már átalakult művészi szakosztály keretébe olvassza be.

Indítványozom végül, hogy a közgyűlés Társaságunk összes kiadványaiból megfelelő példányszámot ajándékozzon az erdélyi könyvtárak részére és azt haldéktalanul küldje meg.

Ezekben voltam bátor évi jelentésemet előterjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul venni méltóztassék. (*Nagy taps.*)

H Í R E K

A FINN-MAGYAR EGYESÜLETEK MÁRCIUS 15-I ÜNNEPÉLYE HELSINKIBEN

A különböző finn-magyar egyesületek hagyományaikhoz híven a március 15-i magyar nemzeti ünnep alkalmából ezidén is ünnepséget rendeztek.

A finn-magyar egyesületek vezetői már a délelőtti folyamán felkeresték Szabó György m. kir. követet. A magyar-finn kultúr-bizottság részéről *Heporauta* gimnáziumi igazgató, a finn-magyar társaság részéről *Kannisto* egyetemi tanár, a finn-magyar egyesület részéről *Paavilainen* volt miniszter, biztosítási igazgató, a magyar barátok egyesülete nevében *Sovijärvi* egyetemi tanár, és végül a rokonsági kapcsolatokat ápoló egyesület részről *Mustakallio* orvos.

Az egyesületek nevében *Heporauta* igazgató meleg szavakban fejezte ki a magyar követ előtt a finn nép mély baráti érzelmeit a rokon magyar nemzet ünnepe alkalmából és egyszersmind üdvözölte az újonnan odaérkezett magyar követet is.

Este az egyetem kisebbik dísztermében igen sikerült műsoros estélyt rendeztek, amelyen megjelent az egyetem rektora, *Linkola* tanár, és az egyetem prodékánja, *Linkomies* egyetemi tanár. A hallgatóság körében ott volt még *Kahilouto* Oszkár kultusz-miniszteri államtitkár, *Tulenheimo* főpolgármester, volt miniszterelnök, *Paasonen* ezredes, a köztársasági elnök első szárnysegéde, továbbá a finn-magyar és finn-ugor egyesületek összes vezetői, valamint számos magyarbarát.

Kettunen professzor, a keleti finn nyelvek egyetemi tanára, valamint *Weöres* Gyula magyar egyetemi lektor — utóbbi Erdélyről bemutatott vetített képekkel — tartottak előadást, és az egyetemi énekkar finn és magyar nyelven adott elő énekszámokat, melyek viharos tetszést keltettek. Az ünnepélyt 24 személyes közös vacsora követte, amelyen a finn-magyar kapcsolatok kiépítése körül vezető szerepet játszó személyek, valamint Szabó György m. kir. követ leányával és a követség tagjaival jelentek meg.

Magyar írók finn kitüntetése. A Finn-Magyar Társaság Helsinkiben tartott március 15-i közgyűlése a finn-magyar szellemi kapcsolatok kiépítése körül szerzett kimagasló érdemeik elismerésül *Bán Aladárt*, *Némethné Sebestyén Irén* dr-t és *Vikár Bélát* a helsinki Finn-Magyar Társaság tiszteleti tagjaivá választotta és az erről szóló oklevelet a részükre megküldötte.

— RYTI RISTO LEVELE A MAGYAR-FINN TÁRSASÁGHOZ. Finnország új köztársasági elnöke, *Ryti Risto* múlt év nyarán mint miniszterelnök a következő érdekes levelet küldötte Társaságunknak: „Megkaptam fénykép gyűjteményüket, amelyet szívesek voltak nékem megküldeni. Amikor Önöknek szívből megköszönöm ezt az értékes ajándékot, felhasználom az alkalmat arra, hogy kifejezésre juttassam mély elismerésemet a testvérnépek között a baráti kapcsolatok kifejlesztése terén végzett munkájukért és kívánjam ahhoz a további előmenetelt.“ Mélységes hódolattal tesszük közzé a köztársasági elnök úr levelét melyet abból az alkalomból intézett Társaságunkhoz, midőn az „Északiak“ című dráma szereplőiről készült fényképfelvételeket küldöttük meg.

— A Finn-Magyar-Észt Orvosok Finn Alosztályának helsinki közgyűlése. *Dr. Mustakallio Márton* főorvos elnöklete alatt a Finn-Magyar-Észt Orvosok Társasága közgyűlést tartott. Ez alkalommal Társaságunk elnökségének a következő magyar nyelvű levelet küldötte: „A Finn-Magyar-Észt Orvosok Finn Alosztálya ez évi közgyűléséről testvéri üdvözlétét küldi a budapesti Magyar-Finn Társaságnak s annak közvetítésével mindazon magyar orvos kollégáknak, akik az elmúlt évben különösen pedig a legutóbbi időkben hazánk nehéz megpróbáltatásának idején szavaikkal és tetteikkel oly megható módon támogattak bennünket létünk fenntartásáért folytatott küzdelmünkben. Az a szeretet és rokonszenv, amely a magyar rádió és sajtó közvetítésével újabb szabadságharcunk idején Magyarországról felénk sugárzott, s amelyek hathatós anyagi támogatást és véráldozatra kész önkéntesek jelentkezése és részint megérkezése is hangsúlyozott, kiváló tanubizonyságot szolgáltatott arról a vérségi kapcsolatról, amely népeinket egybefűzi, egyszersmind azonban megható módon nyilvánította ki mindnyájunk köszönetét és háláját azok iránt, akik a néprokonsági munkában az utóbbi évek során oly önzetlenül és lelkesen tevékenykedtek.

Köszönetének és elismerésének szerény kifejezésekképpen a Finn-Magyar-Észt Orvosok Társaságának Finn Alosztálya ez évi közgyűlése alkalmával elhatározta, hogy *Dr. Orsós Ferenc* egyetemi ny. r. tanárt, *Dr. Darányi Gyula* egyetemi ny. r. tanárt, *Dr. Keleti József* főorvost, *tiszteletbeli tagjaivá*, *Dr. Gaskó Dezső* főorvost és *Dr. Koralleroski Géza* főorvost pedig *levelező tagjaivá* kéri fel.

Elismerésünket és meleg üdvözlétünket olyan időben fejezzük ki, amidőn a finn nemzet minden erejével és tudásával Északeurópa védőbástyájának megerősítésén fáradozik

s ugyan akkor meg vagyunk győződve arról, hogy nemzetünk ezen építő munkásságát továbbra is számos magyar hazafi rokonszenve és támogatása fogja kísérni.

A Finn-Magyar-Észt Orvosok Társaságának Finn Alosztálya nevében őszinte mély tisztelettel *Martti Mustakallio* elnök, *Aarne Valle* titkár.

— A Magyar-Finn Társaság női Csoportja csatlakozott az Egyesült Női Tábor munkaközösségéhez. Társaságunk Női Csoportja folyó évi február hó 28-án tisztújító közgyűlést tartott, amelyen *Németh Gyuláné Sebestyén Irén dr.* úrnőt tiszteletbeli tagjává választotta meg. Elnök lett *Nagy Emilné Göllner Mária dr.*, társelnökök *gróf Somssich Gyuláné*, *gróf Károlyi Viktorné* és *Fülei-Szánthó Endréné*. Alelnökök *Lindenmayer Antónia*, *Mányoky Vilma* és *Madarász Erzsébet dr.* Titkár *Rolla Margit*. Ezenkívül 10 tagú intéző-bizottságot választottak. Az elnök indítványára a Női Szakosztály elhatározta, hogy együtt kíván működni az Egyesült Női Tábor munkaközösségével.

— *Mányoky Vilma* tanárnőt a finn-magyar kultúrkapcsolatok fejlesztése érdekében kifejtett munkásságának méltó elismeréseképpen a finn Lotta Svärd Egyesület *Fanni Luukkonen* központi elnöknő és *Irma Turunen* titkár előterjesztésére az Egyesület külföldi pártolótagjává választotta. Fáradhatatlanul tevékenykedő tagtársnőnk munkásságára jellemző, hogy az 1940. év első felében 14 előadásban ismertette, különböző helyeken és alkalmakkor, a finn nők honvédelmi szervezettségét.

— A Magyar-Finn Társaság Orvostudományi Szakosztályának előadóestje. A Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem tantermében március hó 13-án Orvostudományi Szakosztályunk érdekes előadóestet tartott. *Keleti József* szakosztályi elnök megnyitója után *Molnár Vilmos* vetített képekkel kísért előadásában számolt be finnországi tanulmányútjáról. Az értékes előadás végén az előadó meleg köszönettel hálálta meg a finn orvosok áldozatkésztségét, akiknek ösztöndíja lehetővé tette az előadó tanulmányútját. Ezután *Bátky Elemér* mutatta be Finnország kórházainak kimagasló színvonalon álló egészségügyi kultúráját. Az előadás gazdag tárgysorozatát *Korbuly György* szakosztályi főtitkár részletes évi jelentése zárta be.

Hella Woulijoki: „*Niskavuori asszonyok*“-jának bemutatója budapesti Nemzeti Színházban. A magyar Nemzeti Színház kezdettől fogva egyik természetszerű kötelességének tartotta, hogy a külföldi drámai irodalom újabb és legújabb alkotásaiból a legjellegzetesebbekkel megismertesse a magyar színházi közönséget. E törekvésében a kötelességszerű érdeklődést meghaladó módon fordul figyelmével a rokon nemzetek s elsősorban finn testvéreink irodalma felé. Északi testvéreinket képviselte a színház műsorán Larin Kyösti „Csillagok felé“ c. szimbolikus műve (1937-ben), August Kitsberg „Ordasok“ c. drámája (1938-ban), Järviluoma „Északiaiak“ c. drámája (1940-ben). Az utóbbi években bemutatott darabok közül majdnem minden vitán felül a legnagyobb sikert aratta Hella Wuolijoki színműve. A darabot a színház már évekkel ezelőtt lekötötte, de előadására műsorpolitikai okokból csak most kerülhetett sor. A bemutató alkalmából (1941. február 8) nemcsak a közönség, hanem a kritika legnagyobb része olyan melegséggel foglalt állást a mű mellett, amilyenre az egész évad folyamán alig akadt példa, s csak egyébirányú kötelezettség miatt kellett a táblás házak előtt játszott darabot levenni a műsorról.

A darab, mely igazi tragikus feszültségű, drámai helyzetekben bővelkedő alkotás, a tradíciók és az ennek béklyóiból kiszabadulni vágyó egyén jogai, a vagyon és a szerelem, az ész és szív összeütközését tárja eléink egy érdekházasságot kötött fiatal földesúr családi életének rajzán át. Az író dícsérendő bátorsággal a hétköznapi életben oly sok válságot előidéző problémát vet fel, oly problémát, melyre nehéz feleletet adni anélkül, hogy keserű utóíz ne maradjon bennünk. De Wuolijoki olyan emelkedett, mélységesen komoly szellemben adja meg a — látszólagosan disszonáns — megoldást, hogy *emberi* szempontból teljesen kielégít, mert ha fel is szabadítja a földesurat és szerelmesét és lehetővé is teszi számukra a boldogságot törvényes keretek között is, mégis az anyának adja meg az *erkölcsi* diadalt: ő, az általa képviselt eszme ragyog fel előttünk az igazi győzelem dícsfényében. A sajtó örömmel állapította meg, hogy nemcsak a finn udvarházak finoman jellegzetes „couleur lacola“-ja az, ami megfogta a közönséget, hanem a kitűnő író valóban az elmúlt évek egyik „legőszintébb, legélethűbb, és leghatásosabb“ társadalmi színművét alkotta meg nőnél szinte szokatlan drámai következetességgel felépített darabjában. A köznapi élet hétköznapi dráma-magvából a szerzőnő kivételes drámai érzéke színes, eleven és sűrített atmoszférájú színdarabot tudott

alkotni, mely egyetemes irodalmi mértékkel mérve is elismerést érdemel.

A színház a darabot parádés szereposztásban vitte a közönség elé, a kitünő színészgárda pedig a legnagyobb szeretettel olvadt egybe a szerzőtől adott feladatával és olyan összjátékot produkált, amelyben a részletek elmélyült ábrázolása csak kiemelte az egész nagyvonaluságát. Anna mama egyszerűségében is monumentálisan ható figurájában N. Tasnády Ilona az idei színházi szezon egyik legszebb alakítását nyújtotta s meleg, megrendítő emberségével úgy ragyogott a kiváló együttesben, mint valami nemes ékkő egy művészi foglalatban. Minden szava, minden mozdulata a hosszú évek átvirrasztott éjszakáin bölcs nagyasszonnyá érett női lélek megnyilatkozása volt. A féltékenységében közönségessé súlyedt hitves szerepében a fiatal Gobbi Hilda megdöbbenően emberi alakításával a nagy magyar színművészek sorába emelkedett. Lukács Margit ragyogó nőiességével és egyéniségének megragadó varázsával ékítette fel a tanítónő érdekes, sokszínű figuráját, Jávor Pál pedig igazsággal, emberséggel, erővel és őszinteséggel töltötte meg a földesúr kissé passzívra rajzolt alakját. A kisebb szereplők is egytől-egyig pompásan megformált mellékalakokkal járultak hozzá a sikerhez. A fordító Marchis György érdeme, hogy a mű finoman árnyalt, jellegzetesen északi, sokszor költői szépségű dialógusai a maguk teljes értékükben érvényesültek. Nagy Adorján kitünő rendezése, a szép színpadképek mind hozzájárultak ahhoz, hogy emlékezetessé tegyék a bemutatót. A színház reméli, hogy a Niskavuori asszonyok meleg fogadtatását legközelebb hasonló értékű északi munkának bemutatásával köszönheti meg hűségének közönségének.

A Magyar-Finn Társaság egyes vezetőségi tagjainak finn kitüntetése. A Magyar-Finn Társaság tagjai közül már eddig is többeknek volt finn kitüntetése. *Wuorimaa Aarne* finn követ úr újabban a következő vezetőségi tagjainknak nyújtotta a Finn Fehér Rózsarend parancsnoki, illetőleg lovagkeresztjét: *Tasnádi-Nagy András* m. kir. titkos tanácsos tiszteletbeli elnök, *Szendy Károly* polgármester, tiszteletbeli tag, *Nagy Emil* v. igazságügyminiszter, elnök, *Némethy Károly*, szföv. tanácsnok, társelnök, *Fülei-Szánthó Endre*, miniszteri osztályfőnök, szakosztályi elnök, *Gaskó Dezső* orvos, ügyvezető alelnök, *Miklós József* festőművész, levelező tag, *A. Balogh Pál*, a Rádió rendezője, *Vaszy Viktor* zeneműv. főisk. tanár, választmányi tagok.

Sz. Weress Jolán: *Virágos finn otthonok*. (Kiadta: *Studium*. Budapest, 1940. Számos képpel. 116 oldal.) Sok beszámolót olvastam már Suomiról, de ennél az írásnál közvetlenebbet, lelkesülöbbet és tanulságosabbat talán még nem. Egy fiatal magyar asszonyt gyötör a vágy: tenni valamit a körülötte élő „népért”, tenni többet, mint az előző generációk falusi nagyasszonyai, pedig nálunk magyar földön azoknak az udvarházai voltak régen a szegények és elesettek menedékhelyei, ahol jószót, vigasztalást és kenyeret kaptak. De szerzőnk úgy érzi: ma ez már nem elég; emberibb emberré kell emelni a falusiakat, az áldott magyar föld fáradhatatlan munkásait, mert „a tanyán senki sem magyaráz neki semmit. Csak tesz-vesz, ahogy éppen ellesi és a szegénység megakadályozza, hogy öröme teljék munkájában”. Valahol elkapja a hírt a finn népfőiskolák áldásos munkájáról. Szabad óráiban finnül kezd tanulni s szent lelkesedéssel vág neki a 2000 kilométeres útnak: hazahozni a finn nép nagy általános műveltségének titkát. Minden ajtó és minden szív tárva van a „*heimosisar*” előtt. A „rokonnép leányát”-t testvérként fogadták: nincs előtte titok! Sőt kézzől-kézre adják s így jut el a helsinki földművelésügyi minisztérium háztartási osztályából a Márta Egyletbe, a háziasszonyok 100 mintaotthonnal rendelkező szervezetébe, innét Vierumäki-be, a tornászfőiskolába, majd tovább *Lahti* híres népfőiskolájába, ahol „az egészséges világnézet” tanfolyamai erősítik egységessé a finn parasztfújóságot; *Hartola* a következő állomás, ahol a kisbirtokrendszer élet-

erejére döbben rá, (s nálunk mikor erősítjük fel népünket a latifundiumok árnyékából önálló s büszke egzisztenciákká?), Tanhuvaarában pedig a karjalai népi táncok ritmusa mellett megtanulja a finn nép ellenálló képességének varázsigéjét: „*mosolygó arccal állni a vihart!*” Még Sortavala és Valamoszigete is útiprogrammba került akkor, — ma már ezek az ősi finn földek orosz uralom alá kerültek, de lakói kitértek a földjüket elborító szláv hullámok elől s visszahúzódtak a finn erdőségek rengetegébe, erdőből, tóból, mocsárból új honfoglalókként szerezve új hazát.

A látogatások Maila Talvionál, Aaltonennél és Kettunen Lauri professzor barátunk vidéki otthonában betekintést engedtek a finn családi élet melegségébe is, úgyhogy szerzőnk valóban úgy indulhatott vissza, mint aki megismerte — északi rokonainkat, olyanoknak, mint aminők: vihartállók és mosolygósak, gránitöklűek és tárt szívűek, dolgozók és tanulmánygyókok. Ilyenekül szeretné most már formálni a magyar föld népét is, felemelve a földünk gyermekeit, mert „egy parasztasszony egy családot jelent, egy család belőle kirajzó nemzedékeket és egy nemzedék néha megválthatja a nemzetet.” Mi is ilyen korfordulón élünk, mikor a magunk nemzedékének munkájától és helytállásától függ a magyar jövő talán hosszú-hosszú évekre. Köszönjük szerzőnknek, hogy élvezetes, kifejező stílusával, zengzetes magyarsággal megismertetett bennünket, mint lehet egy nép naggyá a szürke hétköznapi munkáján át.

vitéz Nagy Iván.

MAGYAR-FINN TÁRSASÁG TISZTIKARA

Díszelnökök:

Aarne Wuorimaa budapesti finn követ.
 Hannula Uno volt finn közoktatásügyi miniszter.
 Hóman Bálint dr., m. kir. titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi miniszter.
 Talas Onni dr., volt budapesti finn követ.

Tiszteletbeli elnökök:

Karafiáth Jenő dr., m. kir. titkos tanácsos, Budapest szföv. főpolgármestere.
 Szinnyi József dr., ny. egyetemi tanár.
 Tasnádi-Nagy András dr., m. kir. titkos tanácsos, a Képviselőház elnöke.

Tiszteletbeli tagok:

Bán Aladár dr., m. kir. kormányfőtanácsos, ny. gimn. igazgató.
 vitéz Benárd Ágost dr., ny. miniszter, v. országgyűlési képviselő.
 Chelnoky Jenő dr., egyetemi tanár.
 Darányi Gyula dr., egyetemi tanár, az Orvosi Továbbképző Bizottság elnöke.
 Dohnányi Ernő dr., felsőházi tag, a Zeneműv. Főiskola igazgatója.
 Fabinyi Tihamér dr., m. kir. titkos tanácsos, v. miniszter.
 vitéz Haász Aladár dr., miniszteri osztályfőnök.
 Herczeg Ferenc m. kir. titkos tanácsos, író.

Paikert Alajos dr., ny. államtitkár.
 Raffay Sándor dr., m. kir. titkos tanácsos, evangélikus püspök.
 Szendy Károly Budapest szföv. polgármestere.
 Szent-Györgyi Albert dr., egyetemi tanár. (Szeged).
 Szily Kálmán dr., m. kir. titkos tanácsos, államtitkár.
 Vikár Béla író, ny. elnöki főtanácsos.

Külföldi tiszteletbeli tagok:

Heporauta A. F. lyceumi igazgató, a finn-ugor kultúrbizottság finn osztályának elnöke.
 Kannisto Artturi dr., egyetemi tanár, a Finn-Magyar Társaság elnöke.
 Kettunen Lauri dr., egyetemi tanár.
 Manninen Ottó egyetemi tanár, író.
 Mustakallio Martti dr., orvos, a Finn-Észt-Magyar Orvosegyesület elnöke.
 Reenpää Yrjö dr., egyetemi tanár.
 Sillanpää Frans dr., író.
 Talas Lemmikki, a volt budapesti finn követ felesége.
 Tulenheimo Antti, Helsinki főpolgármestere.

Levelezőtagok:

Miklós József festőművész.
 Musikka Väinö gimnáziumi igazg.
 Snellman Aano dr., egyetemi magántanár
 Valle Aarne, orvoskapitány
 Weöres Gyula dr., lektor.

Elnök:

Nagy Emil dr., volt igazságügyminiszter.

Társelnökök:

Csekey István dr., egyetemi tanár
(Kolozsvár).

Jeney Endre dr., egyetemi tanár
(Debrecen).

Németh Gyuláné, Sebestyén Irén
dr., egyetemi tanár felesége.

Némethy Károly dr., m. kir. kor-
mányfőtanácsos, Budapest szfőv.
tanácsnoka.

Petri Pál dr., m. kir. titkos taná-
csos, ny. államtitkár.

Zsirai Miklós dr., egyetemi tanár.

Női-szakosztály elnöke:

Nagy Emilné, Göllner Mária dr.,
író.

Orvosi szakosztály elnöke:

Keleti József dr., c. ü. főtanácsos,
MABI igazgató főorvos.

*Művészeti és kulturális szakosztály
elnöke:*

Fülei-Szánthó Endre dr., miniszteri
osztályfőnök, egyetemi tanár.

Gyógyszerész szakosztály elnöke:

Koritsánszky Ottó, gyógyszerár-
tulajdonos.

Sportszakosztály elnöke:

Prém Lóránd miniszteri tanácsos,
az OTT ü. v. alelnöke.

Alelnökök:

Avédik Félix dr., a budapesti kir.
büntetőtörvényszék másodelnöke.

Bilkei-Papp Lajos dr., egyetemi
magántanár, igazgató főorvos.

Vitéz Nagy Iván dr., miniszteri
osztálytanácsos.

Ügyvezető alelnök:

Gaskó Dezső dr., szfőv. adjunktus
orvos.

Főtítkár:

Lakó György dr., gimnáziumi ta-
nár.

Titkárok:

Korompay Bertalan dr., múzeumi
tisztviselő.

Vargha László közgyűjteményi elő-
adó.

Főjegyző:

vitéz Raffay Béla okl. vegyész-
mérnök.

Jegyző:

Horváth Károly tanár.

Jogtanácsos:

Techert Gyula dr. ügyvéd.

Pénztáros:

Gellén Ferenc bankfőtisztviselő.

Ellenőr:

vitéz Ury Dezső, Hangya főtisztv.

Könyvtáros:

Faragó József gimnáziumi tanár.
nár.

Háznagy:

Ispánovits Sándor ny. polg. isk.
igazgató.

A számvizsgáló bizottság elnöke:
Molnár Andor dr., min. tanácsos.

Számvizsgáló bizottsági tagok:
Mannó Ede bankfőtisztviselő, fiók-
főnök.
Ring Oszkár bankfőtisztviselő.

Számvizsgáló bizottsági póttagok:
Rupp Géza okl. mérnök.
Ujvári Béla okl. tanár.

Választmányi tagok:

A. Balogh Pál, a Rádió rendezője.
Csánky Dénes, a Szépművészeti
Múzeum főigazgatója.
Erődi-Harrach Tihamér, m. kir.
kormányfőtanácsos, ügyvéd.
Falu Tamás, író (Ócsa).
Fekete József tanügyi főtanácsos.
Görgey István országgyűlési képvis.
Groó Béla igazgató főorvos.
Györke József múzeumi tisztviselő.

Hajdu István gimnáziumi tanár.
Jalsoviczky Károly ny. államtitkár
Koralewszky Géza orvos (Dombó-
vár).

Korbuly György dr. min. s. titkár,
egyetemi m. tanár, az Orvosi To-
vábbképzés Központi Bizottsága
titkára.

Máday Sándor, a Magyar Nemzeti
Bank h. vezérigazgatója.
ifjú báró Malcomes Albert föld-
birtokos.

Németh Antal, a Nemzeti Színház
igazgatója, egyet. m. tanár.

Novágh Gyula tanügyi főtaná-
csos, a Fővárosi Népművelés ve-
zetője.

Paikert Géza min. osztálytanácsos.
Salamon Géza, m. kir. kormány-
főtanácsos, szföv. tanácsnok.

Szviezsényi Zoltán ny. min. taná-
csos.

Vaszy Viktor, a Zeneművészeti Fő-
iskola tanára.

*Szerkesztőváltás. Dr. Korompay (Krempecher) Berta-
lan múzeumi tisztviselő nagy sajnálatunkra kivált szerkesz-
tőségünk kötelékéből, egyéb irányú elfoglaltsága miatt. Ami-
kor köszönetünket tolmácsoljuk lelkes és ügybuzgó munká-
jáért, bejelentjük, hogy helyét a finn nyelvészeti egy másik
fiatal, kitűnő szakembere dr. Lakó György foglalta el.*

Dr. vitéz NAGY IVÁN szerkesztésében és a
MAGYAR-FINN TÁRSASÁG kiadásában

FINNORSZÁG

címmel gyűjteményes munka jelent meg.

*A terjedelmes műben legkiválóbb államférfiaink,
tudósaink és szakíróink ismertetik meg velünk az
Ezer-tó országát és népét.*

A mű cikkirói:

† Dr. gróf Teleki Pál, magy. kir.
titkos tanácsos, magy. kir. mi-
niszterelnök
Dr. Tasnádi Nagy András, magy.
kir. titkos tanácsos, a képviselő-
ház elnöke
Dr. Karafiáth Jenő, magy. kir. tit-
kos tanácsos, Budapest Székes-
főváros főpolgármestere
Dr. Nagy Emil, ny. miniszter, a
Magyar-Finn Társaság elnöke
Thuróczy Zoltán, evang. püspök.
Dr. Jalsoviczky Károly, ny. állam-
titkár
Dr. Csekey István, egyetemi tanár
Dr. Kogutowicz Károly, egyetemi
tanár

Dr. Zsirai Miklós, egyetemi tanár
Dr. Prém Lóránt min. tanácsos, az
OTT ügyv. alelnöke
Dr. Bán Aladár, m. kir. kormány-
főtanácsos, író
Dr. Eyssen Tibor, szakíró
Kodolányi János, író
Nemes Erdeős László, katonai író
Dr. Gaskó Dezső, orvos, a Magyar-
Finn Társaság ügyv. alelnöke
Dr. Kovács László, egyetemi inté-
zeti tanár
Dr. Weörös Gyula, a helsinki egye-
tem Magyar Intézetének igazg.
Dr. vitéz Nagy Iván, miniszteri
osztálytanácsos, a Magyar-Finn
Társaság alelnöke

A kötetet — műnyomó papíron — 51 illusztráció díszíti.

Melléklet: Finnország színes térképe.

Szöveg közt 8 térkép.

Ára portómentes szállítással:

fűzve **P 4—**

egész vászonkötésben **P 6—**

Megrendelhető az „Északi Rokonaink” szerkesztőségénél:
Budapest, IV., Veres Pálné-utca 7. félemelet 2. — Telefon: 384-592.

A kiadásért felelős: **Dr. Gaskó Dezső.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

A nyomdáért felelős: Mészáros József.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

TARTALOM:

Oldal

(Folytatás a 2. oldalról.)

<i>Gaskó Dezső: Évi jelentés.</i>	221
<i>Hírek.</i>	227
<i>Sz. Weress Jolán: Virágos finn otthonok. Ism. vitéz Nagy Iván.</i>	232
<i>Magyar-Finn Társaság Tisztikara.</i>	233

A címlapot *Haranghy Jenő* festőművész, tanár rajzolta.

Minden cikkért szerzője felel.

MUNKATÁRSAINK:

Dr. Zsirai Miklós egyetemi ny. r. tanár, a Magyar-Finn Társaság társelnöke. — *Dr. Karafiáth Jenő* m. kir. titkos tanácsos, Budapest szfőv. főpolgármestere, a Magyar-Finn Társaság tiszteletbeli elnöke. — *Somkúti-Zolnai Gyula* dr. ny. egyetemi ny. r. tanár. — *Fekete József* tanügyi főtanácsos. — *Vándoryné Kövér Ilona* író. — *Vikár Béla* ny. elnöki főtanácsos, író, a Magyar-Finn Társaság tiszteletbeli tagja. — *Dr. Gaskó Dezső* szfőv. adjunktus orvos, a Magyar-Finn Társaság ügyvezető alelnöke. — *Szabóné Weress Jolán* író. — *Dr. vitéz Nagy Iván* miniszteri osztálytanácsos a kultuszminisztérium egyetemi ügyosztályában.

POHJOISET HEIMOKANSAMME

Unkarilais-Suomalaisen ja
Unkarilais-Eestiläisen Seuran Toimituksia

Toimitus:

VITÉZ NAGY IVÁN

József Györke, György Lakó

Julkaisusta vastaa:

DEZSŐ GASKÓ

Budapest, IV., Veres Pálné-utca 7.

MEIE PÔHJA SUGULASED

Ungari-Eesti ja Ungari Soome Seltsi Väljaanne

Toimetus:

VITÉZ NAGY IVÁN

József Györke, György Lakó

Vastutav väljaandja:

DEZSŐ GASKÓ

Budapest, IV., Veres Pálné-utca 7.